

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4100-03-01/2013

P/13/013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/013 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 roku, cz. 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze.	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Delegatura NIK w Rzeszowie	
Kontrolerzy	Justyna Lis, specjalista kontroli państwowej, Upoważnienie do kontroli nr 84441	[dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Rzeszowie 35 – 068 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Heliniak, Prezes SKO w Rzeszowie	[dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 40 % zrealizowanych w części 86/69 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe, poza wymienionymi niżej nieprawidłowościami, prowadzone były prawidłowo a sprawozdania, poza sprawozdaniem Rb-27, zostały sporządzone rzetelnie. Wszystkie sprawozdania były sporządzone terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także ograniczona skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Ministerstwo Finansów zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* prawidłowo sprawowało nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Ujawnione w toku kontroli uchybienia nie miały wpływu na realizację budżetu i polegały na:

- nielegalnym wydatkowaniu kwoty 61.429 zł, w tym 33.279 zł, z naruszeniem art. 11 ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*, oraz 28.150 zł z naruszeniem art. 15 powyższej ustawy, co stanowiło 1,9% kwoty poniesionych w roku badanych wydatków ogółem;

- nieprawidłowym sporządzeniu sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- wydaniu sześciu spośród jedenastu decyzji, w sprawie zmiany planu finansowego, obarczonych wadą prawną polegającą na podaniu błędnej podstawy prawnej;
- nieprawidłowej wycenie środka trwałego;
- niekompletnym ujęciu obowiązujących w jednostce zasad w polityce rachunkowości oraz niepełnym wprowadzeniu do planu kont zmian wymaganych rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja dochodów budżetowych

Opis stanu faktycznego

W Ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 273) nie określono dla Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie, zwanego dalej Kolegium, dochodów budżetowych. W 2012 r. Kolegium uzyskało nieplanowane dochody w kwocie 1,4 tys. zł z tytułu zwrotu, przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, nadpłaconych składek. Pobrane dochody przekazane zostały na rachunek budżetu państwa, w terminach określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. *w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa* (Dz. U. nr 245, poz. 1637).

[dowód: akta kontroli str. 4-6]

1. Realizacja wydatków budżetu państwa

1.1.1. Wykonanie planu wydatków?

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na 2012 r. dla Kolegium założono wydatki w części 86/69, w dziale 750 - Administracja publiczna, rozdział 75016 – Samorządowe kolegia odwoławcze w kwocie 2.103.000 zł, w tym wydatki bieżące 2.076.000 zł i wydatki majątkowe 26.000 zł, tj. w wielkościach zgłoszonych przez Kolegium.

Plan wydatków Kolegium według ustawy budżetowej był następujący: dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75016 – Samorządowe kolegia odwoławcze- 2.103.000 zł, w tym:

- § 3020 – Świadczenia rzeczowe (okulary) 1.000 zł,
- § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników –1.458.000 zł,
- § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenia roczne – 123.000 zł,
- § 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne – 238.000 zł,

- § 4120 – Składki na fundusz pracy – 39.000 zł,
- § 4170 – Wynagrodzenia pozaetatowych członków – 3.000 zł,
- § 4210 – Zakup materiałów – 40.000 zł,
- § 4260 – Zakup energii – 20.000 zł,
- § 4270 – Zakup usług remontowych – 2.000 zł,
- § 4280 – Zakup usług zdrowotnych – 1.000 zł,
- § 4300 – Zakup usług pozostałych – 75.000 zł,
- § 4350 – Zakup usług dostępu do sieci Internet – 7.000 zł,
- § 4360 – Usługi telefonii komórkowej – 5.000 zł,
- § 4370 – Usługi telefonii stacjonarnej – 3.000 zł,
- § 4400 – Administrowanie budynkami i garażami – 25.000 zł,
- § 4410 – Podróże służbowe krajowe – 1.000 zł,
- § 4430 – Różne opłaty (ubezpieczenia) – 6.000 zł,
- § 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 22.000 zł,
- § 4480 – Podatek od nieruchomości – 1.000 zł,
- § 4510 – Opłaty na rzecz budżetu państwa – 1.000 zł,
- § 4610 – Koszty postępowania sądowego – 2.000 zł,
- § 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej 4.000 zł,
- § 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych – 26.000 zł.

Plan finansowy po zmianach został wykonany w 100%. Wykonanie wydatków w 2012 r. było wyższe od wykonania za 2011 r. o 52% i wyższe od planu finansowego na 2012 r. o 55%. Główną pozycją, która spowodowała tak wysokie wykonanie za 2012 r. w stosunku do 2011 r. i do planu finansowego, było sfinansowanie przez Kolegium odszkodowania za wydanie niezgodnych z prawem decyzji stwierdzonych ostatecznym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie. Wysokość odszkodowania łącznie z naliczonymi odsetkami wyniosła 1.114.418 zł. Ponadto o 3% tj. o 37.393 zł w stosunku do ubiegłego roku wzrosły wynagrodzenia osobowe pracowników i o 5% tj. o 5.166 zł dodatkowe wynagrodzenia roczne. Składki na ubezpieczenia społeczne były wyższe o 14% tj. o 29.470 zł niż w roku 2011, a na Fundusz Pracy o 6% tj. o 1.716 zł. W stosunku do roku ubiegłego, opłaty z tytułu usług telefonii komórkowej wzrosły o 16% tj. o 787 zł. W tym samym czasie spadły o ponad 50% tj. o 1.252 zł opłaty z tytułu zakupu usług telefonii stacjonarnej. Wydatki z tytułu opłat czynszowych wzrosły o 6% tj. o 1.672 zł. W 2012 r. obniżone zostały wydatki na: wynagrodzenia bezosobowe o 57% tj. o kwotę 79.120 zł, na usługi remontowe o 57% tj. o 1.079 zł oraz na szkolenia pracowników o 41% tj. o 3.695 zł.

W 2012 r. Kolegium wydatkowało kwotę 18.759 zł z tytułu zakupów inwestycyjnych. W 2011 r. jednostka nie ponosiła tego typu wydatków.

[dowód: akta kontroli str. 7-10]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.1.2. Działania podejmowano w celu racjonalizacji wydatków?

Opis stanu faktycznego

W 2012 r. Kolegium dwukrotnie (w I i III kwartale roku) przeprowadziło ocenę zadań finansowych w stosunku do planu. W ramach powyższej analizy Kolegium przedstawiło plan wydatków po zmianach, w rozbiciu na koszty w ramach poszczególnych paragrafów oraz pokazało wielkość ich wykonania w złotych i procentowo. Prezes Kolegium Pan Krzysztof Heliniak zapoznał się z powyżej opisaną realizacją zadań finansowych i ocenił, że zostały wykonane w sposób celowy i oszczędny. Kolegium nie negocjowało zawartych umów na świadczone usług w zakresie wynajmu, remontów, telefonii stacjonarnej, dostępu do Internetu i innych, ponieważ Kolegium wynajmuje przedmiotowe usługi od Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego i to Urząd przeprowadza ewentualne negocjacje z dostawcami zewnętrznymi. Kolegium prowadzi oszczędną politykę przy zakupie materiałów biurowych i wyposażenia.

[dowód: akta kontroli str. 11-15, 62-63]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.1.3. Przebieg zasilania w środki budżetowe oraz ich wydatkowanie?

Opis stanu faktycznego

Prezes Kolegium wydał jedenaście decyzji wprowadzających zmiany w planie finansowym. Pięć z powyższych decyzji dotyczyło wprowadzenia do planu środków przyznanych Kolegium z rezerwy celowej oraz sześć - przeniesień wydatków między paragrafami w planie finansowym.

Środki, otrzymane z rezerwy celowej, Kolegium wykorzystало na cele określone decyzjami Ministra Finansów, tj. na sfinansowanie odszkodowania za wydanie niezgodnych z prawem decyzji dotyczących warunków zabudowy, wypłat nagród jubileuszowych, uzupełnienie wydatków bieżących tj. wynagrodzeń bezosobowych.

Plan finansowy Kolegium został zwiększony wydatkami przeniesionymi z rezerwy celowej budżetu państwa o kwotę ogółem 1.164.147 zł i tak:

□ decyzją nr FS4-4135/86/69/4/2012 z dnia 18.01.2012 r. Minister Finansów zwiększył plan finansowy w § 4580 o kwotę 145.535 zł i § 4590 o kwotę 968.883 zł, wydatkami przeniesionymi z rezerwy celowej, część 83 (poz. 16) dział 758, rozdział 75818, § 4810. Przeznaczeniem środków było sfinansowanie odszkodowania wraz z odsetkami za wydanie niezgodnych z prawem decyzji dotyczących warunków zabudowy.

□ decyzją nr FS4-4135/86/69/7/2012 z dnia 13.01.2012 r. Minister Finansów zwiększył plan finansowy - w § 4010 - o kwotę 8.500 zł, wydatkami przeniesionymi z rezerwy celowej, część 83 (poz. 21) dział 758, rozdział 75818, § 4810. Przeznaczeniem środków było sfinansowanie wypłaty nagrody jubileuszowej dla pracownika Kolegium.

□ decyzją nr FS4-4135/86/69/56/2012/4181 z dnia 23.03.2012 r. Minister Finansów zwiększył plan finansowy - w § 4010 - o kwotę 5.667 zł, wydatkami przeniesionymi

z rezerwy celowej, część 83, dział 758, rozdział 75818, § 4810 (poz. 21). Przeznaczeniem środków było sfinansowanie wypłaty nagrody jubileuszowej pracownika Kolegium.

□ decyzją nr MF/FS04/002555 z dnia 16.08.2012 r. Minister Finansów zwiększył plan finansowy - w § 4170 - o kwotę 26.000 zł, wydatkami przeniesionymi z rezerwy celowej, część 83 dział 758, rozdział 75818, § 4810 (poz. 42). Środki przeznaczone zostały na uzupełnienie wydatków bieżących tj. wynagrodzeń bezosobowych.

□ decyzją nr MR/FS04/003388 z dnia 14.09.2012 r. Minister Finansów zwiększył plan finansowy - w § 4010 - o kwotę 9.562 zł, wydatkami przeniesionymi z rezerwy celowej, część 83, dział 758, rozdział 75818, § 4810 (poz. 21). Przeznaczeniem środków było sfinansowanie wypłat nagród jubileuszowych dla pracowników Kolegium.

Po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu wydatków, wprowadzono stosowne zmiany w planie finansowym.

Na podstawie decyzji wydanych przez Prezesa Kolegium, w planie finansowym zostały dokonane zmiany dotyczące przeniesień wydatków:

- zmniejszono wydatki o kwotę ogółem 91.152,82 zł, w tym: w § 3020 – 500 zł, § 4010 – 34.224,40 zł, § 4040 – 15.717,44 zł, § 4110 – 3.339,30 zł, § 4120 – 8.100 zł, § 4260 – 3000 zł, § 4270 – 1.320 zł, § 4280 – 373,50 zł, § 4300 -713,58 zł, § 4350 – 645,56 zł, § 4360 – 546,47 zł, § 4370 – 1.826,77 zł, § 4400 – 7.000 zł, § 4410 – 4,92 zł, § 4430 – 2.183 zł, § 4440 – 2.673,90 zł, § 4480 – 743 zł, § 4510 – 1.000 zł, § 4590 – 0,28 zł i § 6060 – 7.240,70 zł.

- zwiększono wydatki o kwotę ogółem 91.152,82 zł, w tym: w § 4120 – 8.100 zł, § 4210 – 7.392,39 zł, § 4260 – 1.219,57 zł, § 4270 – 147,61 zł, § 4300 – 61.400 zł, § 4350 – 400 zł, § 4360 – 1.200 zł, § 4410 – 500 zł, § 4440 – 1.350,69 zł, § 4580 – 0,28 zł, § 4610 – 16.016 zł, i § 4700 – 1.427,94 zł.

Przeniesienia wydatków dokonane zostały celem dostosowania środków do faktycznych potrzeb, wynikających z działalności bieżącej Kolegium. Przeniesienia wydatków w planie finansowym Kolegium nie spowodowały zwiększenia wydatków na wynagrodzenia.

[dowód: akta kontroli str. 16-59]

Zobowiązania w części nr 86/69 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 168,5 tys. zł i były niższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. o 635%. Główną pozycję 1.107,5 tys. zł stanowiła kwota odszkodowania za wydanie niezgodnej z prawem decyzji zasądzona przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie. Pozycją, która decydowała o zwiększeniu zobowiązań w stosunku do 2011 r. stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (132,5 tys. zł), które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 7,7%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

[dowód: akta kontroli str. 16-59, 167-168, 569-588]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Jako podstawę sześciu decyzji wydanych w sprawie zmiany planu finansowego polegającego na przeniesieniu wydatków między paragrafami klasyfikacji wydatków, Prezes Kolegium - Pan Krzysztof Heliniak powołał art. 146 ust. 2 ustawy z dnia

27.08.2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240), który stanowi, że dysponenci części budżetowych sporządzają plany finansowe celem zapewnienia ich zgodności z ustawą budżetową. Prawidłową podstawą wydanych decyzji wprowadzających zmiany w planie finansowym winien być art. 171 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, zgodnie, z którym dysponenci części budżetowych mogą dokonywać przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków.

Prezes Kolegium - Pan Krzysztof Heliniak wyjaśnił, że błędna podstawa prawna sześciu decyzji wynikała z omyłki pisarskiej. Zdaniem Prezesa powołanie błędnej podstawy prawnej nie oznacza, że decyzje są pozbawione podstawy prawnej, bo podstawa prawna istnieje w obowiązującym prawie. Pod względem merytorycznym powyższe decyzje są prawidłowe.

Spośród jedenastu decyzji wydanych w sprawie zmian planu wydatków, sześć decyzji zostało obciążone wadą prawną.

[dowód: akta kontroli str. 35, 50,52-63]

1.1.4. Zwrot niewykorzystanych na koniec roku środków pieniężnych.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z zawiadomieniem o stanie rachunków bankowych na dzień 31.12.2012 r. Narodowego banku Polskiego Oddziału Okręgowego w Rzeszowie, w którym Kolegium prowadzi swój rachunek bankowy – na koniec roku wszystkie środki zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa.

[dowód: akta kontroli str. 64]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.1.5. Kształtowanie się zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia.

Opis stanu faktycznego

Stan zatrudnienia osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń – o statusie zatrudnienia 01 - na koniec badanego okresu w porównaniu do roku 2011 nie uległ zmianie i wynosił 7 osób. Przeciętne zatrudnienie wyżej opisanej grupy pracowników wynosiło 7 osób, a przeciętne wynagrodzenie tych osób wynosiło w okresie badanym 4.950,99 zł.

Stan zatrudnienia etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych – o statusie 04 na koniec okresu badanego wyniósł 11 osób i w stosunku do 2011 r. nie uległ zmianie. W 2011 r. stan zatrudnienia zwiększył się o 0.5 etatu, co nie wpłynęło na wielkość przeciętnego zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie etatowych członków w 2012 r. wynosiło 11 osób, a ich przeciętne wynagrodzenie wynosiło 8.628 zł.

W roku badanym wydatki na wynagrodzenia osób o statusie zatrudnienia 01 - nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wyniosły 421.478 zł i wzrosły o 5.379 zł tj. o 1%. Przyczyną wzrostu wynagrodzeń była wyższa o 5.150 zł kwota przyznanych dodatków specjalnych, wyższa o 1.552 zł kwota dodatków stażowych

i wyższa o 3.436 zł kwota trzynastki. Różnicę wartości wypłaconych wynagrodzeń zmniejszył fakt wypłaty nagrody jubileuszowej w 2011 r. w kwocie niższej o 11.287 zł oraz zanotowane w 2012 r. niższe o 4.250 zł potrącenia z tytułu zasiłku chorobowego skorygowane o wypłacone wynagrodzenia chorobowe.

W roku badanym wydatki na wynagrodzenia dla etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych wzrosły o 42.039 zł tj. o 3,5%. Przyczyną wzrostu wynagrodzeń były czynniki inne niż wzrost wielokrotności kwoty bazowej, tj. wypłata nagród jubileuszowych w kwocie 23.728 zł, wzrost dodatku stażowego o 7.480 zł, wzrost dodatku specjalnego o 11.000 zł, wzrost wypłaconej kwoty trzynastki o 1.730 zł oraz wzrost kwoty wynagrodzenia zasadniczego o 14.756 zł. Wzrost wypłaconej kwoty wynagrodzeń zasadniczych spowodowało powołanie z dniem 1 czerwca 2011 r. etatowego członka SKO w wymiarze 0,5 etatu. W badanym okresie obniżono wartość wypłaconych nagród o 15.440 zł.

[dowód: akta kontroli str. 65-72]

Zgodnie z § 5a rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r., w sprawie wielokrotności kwoty bazowej oraz szczegółowych zasad wynagradzania prezesa, wiceprezesa, pozostałych członków samorządowego kolegium odwoławczego i pracowników biura tego kolegium (Dz. U. z 2002 r. Nr 109, poz. 960), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie zasad wynagradzania oraz zgodnie z Regulaminem przyznawania pracownikom Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie dodatku specjalnego ustalonego Zarządzeniem Nr 4/2008 Prezesa Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie z dnia 5.11.2008 r. - pracownikom Kolegium może być przyznany, na czas określony, nie dłuższy niż rok, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań o wysokim stopniu złożoności lub odpowiedzialności, jak również ze względu na zakres wykonywanych zadań i charakter pracy. Zarówno Prezes jak i Wiceprezes przyznawali i pobierali w 2012 r. - dodatki specjalne. Przyznanie dodatku specjalnego dla Prezesa potwierdził Wiceprezes. Kwoty wypłaconych dodatków specjalnych w żadnym wypadku nie przekroczyły kwoty 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, co było zgodne z § 5a ust 3 rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania.

[dowód: akta kontroli str. 73-85]

W 2012 r. w Kolegium wydatkowano 29.000 zł tytułem wynagrodzeń bezosobowych na sfinansowanie wypłat dla pozaetatowych członków Kolegium i były niższe od wynagrodzeń dla pozaetatowych członków Kolegium wypłaconych w 2011 r. o 79.120 zł.

[dowód: akta kontroli str. 167-168]

W odpowiedzi na *Komunikat dla użytkowników systemu Trezor* Ministerstwa Finansów z dnia 10 listopada 2011 r., w dniu 5 stycznia 2012 r. Kolegium wysłało projekt planu finansowego, w którym zaplanowało wysokość wynagrodzeń osobowych dla pozaetatowych członków kolegium, na poziomie 3.000 zł. Zgodnie z Decyzją Prezesa Kolegium z dnia 5 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia planu finansowego Kolegium na 2012 r., na wynagrodzenia bezosobowe w 2012 r. również przeznaczono kwotę 3.000 zł. Spełniono w ten sposób wymóg wynikający z art. 26 ust 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz.1707),

który stanowił, że wielkość wynagrodzeń bezosobowych w częściach budżetu państwa będących w dyspozycji tego samego dysponenta oraz w jednostkach sektora finansów publicznych, nie może w roku 2012 przekroczyć wielkości wynagrodzeń wynikających z planów finansowych na rok 2011, gdy plany te są ujmowane w ustawie budżetowej. W planie finansowym na 2011 r. Kolegium przeznaczyło 3.000 zł na wynagrodzenia bezosobowe. Jednakże, w wyniku dokonanych w trakcie 2011 r. zmian polegających na przeniesieniu wydatków między paragrafami, z tytułu wynagrodzeń bezosobowych wydatkowano kwotę 108.120 zł.

[dowód: akta kontroli str. 86-94,169-171]

W ramach nadzoru nad gospodarką finansową, zgodnie § 21 ust. 1 pkt. 2 *Regulaminu organizacyjnego Kolegium* Kierownik Biura Kolegium prowadzi komputerową ewidencję spraw, która pozwala Prezesowi na podgląd w każdym czasie ile spraw zostało przydzielonych poszczególnym członkom Kolegium oraz stanu zaległości spraw niezbadanych.

[dowód: akta kontroli str. 95-115]

Na podstawie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. *o samorządowych kolegiach odwoławczych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856) Prezes Rady Ministrów RP powołał 18 pozaetatowych członków Kolegium. Pozaetatowi członkowie zostali powołani do pełnienia tej funkcji na okres 6-letniej kadencji. Z pośród 18 członków Kolegium, 10 powołanych zostało z dniem 1 marca 2008 roku. Pozostałe 8 osób powołano z dniem 1 czerwca 2011 r. Z dniem 31 października 2012 r. dwóch członków Kolegium zostało odwołanych.

[dowód: akta kontroli str. 79-83]

Zasady przyznawania wynagradzania pozaetatowych członków Kolegium ustalało Zarządzenie Nr 1/99 Prezesa Kolegium z dnia 1 marca 1999 r. *w sprawie zasad ustalania ryczałtu dla nieetatowych członków Kolegium*, zwane dalej Zarządzeniem *w sprawie zasad ustalania ryczałtu* oraz Zarządzenie Nr 6/2004 Prezesa Kolegium z dnia 15 października 2004 *w sprawie zmiany Zarządzenia 1/99 z dnia 1.03.1999 r. dot. zasad ustalania ryczałtu dla nieetatowych członków Kolegium*, zwane dalej Zarządzeniem *w sprawie zmiany zasad ustalania ryczałtu*. Było to zgodne z art. 15 ust 4 ustawy *o samorządowych kolegiach odwoławczych*.

[dowód: akta kontroli str. 84-86]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Działając na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 12 października 1994 r. *o samorządowych kolegiach odwoławczych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856), § 2 ust. 1 rozporządzenie *w sprawie zasad wynagradzania*, Zarządzenia *w sprawie zasad ustalania ryczałtu* oraz Zarządzenia *w sprawie zmiany zasad ustalania*

ryczałtu, w dniu 23 stycznia 2012 r. Prezes Kolegium ustalił ryczałty za miesiąc styczeń 2012 r. dla pozaetatowych członków Kolegium w wysokości 10.430 zł.

W dniu 25 stycznia 2012 r. wyżej opisane wynagrodzenia ryczałtowe (bezosobowe) dla pozaetatowych członków Kolegium, w wysokości 10.430 zł zostały wypłacone. Zgodnie z prognozą planu finansowego na 2012 rok oraz planem finansowym wydatków Kolegium na 2012 r. - na wypłatę wynagrodzeń bezosobowych została przeznaczona kwota 3.000 zł. Dokonując wypłaty powyższych wynagrodzeń Kolegium przekroczyło przeznaczoną na ten cel w planie finansowym kwotę o 7.430 zł, co było niezgodne z art. 44 ust 1 pkt. 3 *ustawy o finansach publicznych*, który stanowi, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych oraz z § 15 ust. 3, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2010r. Nr 241 poz.1616), który stanowi, że kierownicy państwowych jednostek budżetowych dokonują wydatków do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, przeznaczonych na dany cel lub zadanie. Działanie takie było również naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, o którym mówi art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114), który precyzuje, że naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.

Prezes – Pan Krzysztof Heliniak wyjaśnił: *wykładnię przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (wejście w życie 29 grudnia 2011 r.), co do zakazu przenoszenia środków budżetowych na ten cel otrzymałem z MF w dniu 30 marca 2012 r.*

Skutkiem była wypłata niezgodnie z planem wydatków kwoty 7.430 zł, co stanowiło 0,22% poniesionych w roku badanym wydatków ogółem i 26% wydatków poniesionych na wynagrodzenia bezosobowe.

[dowód: akta kontroli str. 62-63,136-147, 169-171]

2. W latach 2011 i 2012 działając na podstawie § 13 pkt. 1 Regulaminu organizacyjnego SKO w Rzeszowie, Prezes Kolegium wyznaczył do Składów Orzekających w 441 sprawach pozaetatowych członków Kolegium, zaciągając w ten sposób zobowiązania na dzień 31 grudnia 2012 r., z tytułu wynagrodzeń bezosobowych, w wysokości 28.150 zł. Było to niezgodne z art. 46 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe. Działanie takie było również naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, o którym mówi art. 15 *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*, zgodnie, z którym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia.

Prezes – Pan Krzysztof Heliniak wyjaśnił, że wg wstępnego planu podziału rezerwy celowej na 2012 r. dla Kolegium przewidziano kwotę 70 000 złotych. Otrzymana

w sierpniu 2012 r. dotacja wynosiła 26 000 złotych, co nie pozwoliło na pokrycie istniejących zobowiązań wobec pozaetatowych członków Kolegium.

Skutkiem było zaciągnięcie zobowiązania niemającego odzwierciedlenia w planie wydatków w wysokości 28.150 zł, co stanowiło 0,86% poniesionych w roku badanym wydatków ogółem i 97% wydatków poniesionych na wynagrodzenia bezosobowe.

[dowód: akta kontroli str. 116-135,162-166,62-63, 588-1943]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Ocena rzetelności ksiąg rachunkowych

Opis stanu
faktycznego

Kolegium posiadało opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów tj. *Instrukcję kontroli finansowej*. Powyższą *Instrukcję* Prezes Kolegium wprowadził do stosowania w dniu 15 marca 2011 r. Zarządzeniem Nr 4/2011.

Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Zasady (polityka) rachunkowości łącznie z zakładowym planem kont, obowiązująca w Kolegium, poza wymienionymi niżej uchybieniami, spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223).

W planie kont przewidziano, że ewidencja na kontach 130 i 998 prowadzona jest ze szczegółowością klasyfikacji budżetowej. Jednostka określiła zasady ewidencji operacji dotyczące wykonania budżetu w układzie zadaniowym, czym spełniła wymóg art. 15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont. Zgodnie z nowym brzmieniem załącznika nr 3 do wyżej wymienionego rozporządzenia, Kolegium wprowadziło zmiany do zasad funkcjonowania konta 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje).

Obowiązująca w Kolegium *Instrukcja w sprawie obiegu dokumentów finansowo-księgowych, zasad ich sporządzania, kontroli i ewidencji oraz Instrukcja kontroli finansowej* obejmuje pełny cykl obiegu dokumentów i wskazuje osoby uprawnione do przeprowadzenia kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dowodów. Terminy przekazywania dokumentów między komórkami zostały określony w sposób uproszczony, dostosowany do wąskich struktur administracji Kolegium.

W zakresie stosowania kontroli zarządczej w Kolegium obowiązuje *Procedura kontroli zarządczej SKO w Rzeszowie* będąca załącznikiem do Zarządzenia Prezesa.

[dowód: akta kontroli, str. 172-197]

W Kolegium od dnia 1 stycznia 2009 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Prezesa Kolegium system księgowości komputerowej Symfonia, który obecnie funkcjonuje pod nazwą Symfonia Premium i zawiera programy:

- finanse i księgowość wersja 2013,
- kadry i płace wersja 2013,
- środki trwałe wersja 2007,

- analizy finansowe wersja 2008.

Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania, określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości i zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości),
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 3 i 4 pkt 3 ustawy o rachunkowości),
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
- system wymagał zatwierdzenia zapisów przed datą sporządzenia sprawozdań budżetowych. System nie generował sprawozdań budżetowych automatycznie. Wszystkie sprawozdania były sporządzane ręcznie.

[dowód: akta kontroli, str.198- 225]

Badanie przeprowadzono w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Rzeszowie, w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 201 strona Ct. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe - jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł),

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 46 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną¹ na kwotę 1.264 tys. zł. Niezależnie badaniu poddano także dowody (zapisy) księgowe dobrane w sposób celowy. Z powyżej określonego zbioru w sposób celowy wybrano 53 dowody i odpowiadające im zapisy księgowe na kwotę 27 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 40% zrealizowanych wydatków w części 86/69.

[dowód: akta kontroli, str.226-227]

W zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych kontrolą objęto próbę dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 1.275 tys. zł, z tego o wartości 1.264 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz o wartości 11 tys. zł dobranych w sposób celowy.

¹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że za wyjątkiem opisanego poniżej przypadku dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym:

- w przypadku jednego dowodu na kwotę 5 386,85 zł, wybranego do badania metodą statystyczną, do ewidencji wprowadzono błędną datę operacji (zamiast daty operacji wpisano datę wystawienia dowodu księgowego) niż wynikało to z dowodu źródłowego, co było niezgodne z art. 21 ust 1 ustawy o rachunkowości.

[dowód: akta kontroli str. 228-230, 253-254]

Operacje gospodarcze potwierdzone dowodami księgowymi zostały zbadane także pod względem legalności, gospodarności i celowości. Badaniu temu poddanych zostało wylosowanych statystyczną metodą monetarną 46 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na wartość 1.264 tys. zł. Niezależnie przedmiotowemu badaniu poddano także 53 dowody (zapisy) księgowe na wartość 27 tys. zł dobrane w sposób celowy. Wydatki objęte badaniem stanowiły 40% zrealizowanych wydatków w części 86/69. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków operacje gospodarcze potwierdzone poddanymi kontroli dowodami były legalne, gospodarne i celowe.

[dowód: akta kontroli str. 231-242]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od 1 stycznia do 23 grudnia 2012 r. wypłacono 18.016 zł na pokrycie kosztów postępowania sądowego (§ 4610). Zgodnie ze sporządzonym i zatwierdzonym przez Prezesa planem finansowym wydatków dla Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie na 2012 r., na ten cel została przeznaczona kwota 2.000 zł. Do dnia 23 grudnia 2012 r. Kolegium nie dokonało zmian planu w zakresie wydatków na pokrycie kosztów postępowania sądowego. Dokonując wypłaty w celu pokrycia przedmiotowych kosztów Kolegium przekroczyło przeznaczoną na ten cel, w planie finansowym kwotę o 16.016 zł.

[dowód: akta kontroli, str.255-516]

2. W okresie od 31 sierpnia do 28 września 2012 r. dokonało wypłat na pokrycie faktur: FV-00397/G0400/11/SFAR/P/08/12 z dnia 6 września 2012 r., nr dziennika 29/08-12; TU-2060/12 z dnia 7 września 2012 r., nr dziennika 14/09-12; FV 12/09/001 z dnia 3 września 2012 r., nr dziennika 7/09-12; Rachunek 5/2012 z dnia 4.09.2012 r., nr dziennika 8/09-12; FV 12/09/098 z dnia 20.09.2012 r. nr dziennika 23/09-12 oraz opłaty pocztowej z tytułu przesłania czeku AH0746937. Dokonując powyższych wypłat Kolegium przekroczyło przeznaczoną na ten cel w planie finansowym kwotę o 9.833,38 zł.

Przedstawione wyżej działania były:

- niezgodne z art. 44 ust 1 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych,
- niezgodne z § 15 ust. 3, rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych

zakładów budżetowych, który stanowi, że kierownicy państwowych jednostek budżetowych dokonują wydatków do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, przeznaczonych na dany cel lub zadanie,

- naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, o którym mówi art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114), który stanowi, że naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.

Skutkiem wyżej wymienionych działań była wypłata niezgodnie z planem finansowym wydatków na 2012 rok, kwoty 24.849,38 zł, co stanowiło 0,76% poniesionych w roku badanych wydatków ogółem.

[dowód: akta kontroli, str.517-534]

3. W obowiązującym planie kont Kolegium nie uwzględniło wszystkich zmian wprowadzonych rozporządzeniem w *sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont*, w szczególności Kolegium nie wprowadziło zmian zasad funkcjonowania konta 720 *Przychody z tytułu dochodów budżetowych*. Było to niezgodne z załącznikiem nr 3 rozporządzenia w *sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont*, który stanowi, że na koncie 720 księguje się przychody z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki. Przychody z tytułu dochodów budżetowych związanych pośrednio z działalnością jednostki, księgowane są na koncie 760 *Pozostałe przychody operacyjne*.

[dowód: akta kontroli str. 173,243]

4. W polityce rachunkowości i w planie kont Kolegium nie zostały określone odstępstwa od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych. W jednostce stosowana jest zasada, że w przypadku zakupu materiałów za gotówkę jak również pokrywania innych wydatków środkami pieniężnymi z kasy, pomija się w rozliczeniach konta rozrachunkowe, księgując dowody księgowe bezpośrednio na kontach zespołu „4” w korespondencji z kontem 101 *Kasa*.

Opisane wyżej rozwiązanie zapewnia wymaganą jakość sprawozdania finansowego i jest dopuszczone ustawą *o rachunkowości* pod warunkiem ujęcia go w polityce rachunkowości, o czym stanowi art. 4 ust. 4 powyższej ustawy, który precyzuje: jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na sytuację majątkową i finansową jednostki.

[dowód: akta kontroli, str. 176]

5. Jednostka nieprawidłowo wyceniła środek trwały przyjmując go na stan w cenie zakupu zamiast w cenie nabycia. W ramach zaplanowanej kwoty na wydatki inwestycyjne, Kolegium zakupiło serwer HP ML150G6 zgodnie z fakturą F0054/10/12 w dniu 18.10.2012 r. za kwotę 13 630,00 zł. Serwer przyjęto do użytkowania na podstawie OT Nr 6/2012 w dniu zakupu tj. 18.10.2012 r., – mimo, że w tym dniu serwer nie był jeszcze zainstalowany. Do wyceny środka trwałego nie dodano kosztów instalacji serwera, które powinny być naliczone na podstawie faktury F/0072/10/12 z dnia 24.10.2012 r. Było to niezgodne z art. 7 ust.1 *ustawy*

o rachunkowości, który stanowi, że poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie (wytworzenie) ceny (koszty).

[dowód: akta kontroli, str.238,244-254]

6. Kolegium błędnie zaewidencjonowało należności budżetowe. W księgach rachunkowych Kolegium, na koncie 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* w 2012 r. nie było zapisów. Kolegium zamiast zaewidencjonować należności budżetowe przypisane (dotyczące korekty deklaracji ZUS, zgodnie z PK 2/01/2012) na koncie 221, zaewidencjonowało je na koncie 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych*. Było to niezgodne z polityką rachunkowości i planem kont obowiązującymi w SKO w Rzeszowie.

Skutkiem błędnie zaewidencjonowanego dowodu księgowego było błędne sporządzenie sprawozdania Rb-27.

Główna księgowa Samorządowego Kolegium odwoławczego w Rzeszowie Pani Olga Sznura wyjaśniła, iż wyszła z założenia, że konto 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, służy do ewidencji dochodów przypisanych, ponieważ dochód był nieprzypisany Pani Olga Sznura zaewidencjonowała go na koncie 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych*.

[dowód: akta kontroli, str. 549-553]

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

3. Wydanie opinii o prawidłowości i rzetelności rocznych sprawozdań budżetowych

3.1. Czy sprawozdania przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań?

*Opis stanu
faktycznego*

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),

a także:

- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te, poza niżej wymienionymi nieprawidłowościami, przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 1.444,07 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 3.267.147 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Rzeszowie w dniu 31 grudnia 2013 r.

[dowód: akta kontroli str. 535, 539-540, 554-555]

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 1,4 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

[dowód: akta kontroli str. 539-540]

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 3.267.147 zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

[dowód: akta kontroli str. 554-562]

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 0 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

[dowód: akta kontroli str. 565-566]

W Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Rzeszowie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

[dowód: akta kontroli, str.563-564]

Kolegium nie korzystało ze środków UE i w związku z tym nie sporządzało:

- Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- Rb-28 Programy WPR z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację WPR,
- Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- Rb-28UE WPR z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,

[dowód: akta kontroli, str.535]

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

[dowód: akta kontroli, str.567-569]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W kolumnie 7 „Należności” sprawozdania Rb-27 Kolegium nie wykazało należności z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych. Było to niezgodne z § 9 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103), który stanowi, że w kolumnie „Należności” wykazuje się salda początkowe powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów (...) jeżeli dochody budżetowe zostały wykonane bez przypisu należności, a przepisy odrębne nie przewidują przypisu dla tego rodzaju dochodów, w kolumnie „Należności” należy wykazać kwotę zrealizowanych dochodów na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunku bieżącego dochodów jednostki budżetowej.

[dowód: akta kontroli, str.530-540]

3.2. Wypracowane w jednostce mechanizmy kontroli zapewniające prawidłowość sporządzania sprawozdawczości rocznej.

*Opis stanu
faktycznego*

W ramach części nr 86/69 nie ustalono formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów, w tym przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Rzeszowie pełniącego funkcję dysponenta głównego trzeciego stopnia. W wyniku analizy działań faktycznie podejmowanych w okresie objętym kontrolą przez pracowników Kolegium w zakresie kontroli sprawozdań jednostkowych stwierdzono, że działania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w tych sprawozdaniach będą nierzetelne.

[dowód akta kontroli, str. 253]

3.3. Czy sprawozdania były sporządzane prawidłowo i terminowo?

Opis stanu
faktycznego

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania, poza opisanymi wyżej nieprawidłowościami, które wystąpiły w sprawozdaniu Rb-27, były sporządzane prawidłowo. Kolegium nie dokonywało korekt - przekazanych do Ministerstwa Finansów - sprawozdań.

[dowód: akta kontroli str. 539-569]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.² o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

1. Dokonać korekty rocznego sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27. W ramach korekty uzupełnić kolumnę 7 „Należności” o kwotę zrealizowanych dochodów, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
2. Dokonać korekty dowodu przyjęcia serwera HP ML 150G6 na stan środków trwałych - OT Nr 6/2012 z dnia 18.10.2012 r. W ramach korekty wycenić środek trwały w cenach nabycia tj. powiększyć jego wartość o koszty instalacji i przyjąć na stan środków trwałych w okresie – po jego zainstalowaniu tj. po 24.10.2012 r.
3. Uzupełnić zasady (politykę) rachunkowości obowiązującą w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Rzeszowie o stosowaną w jednostce zasadę polegającą na pomijaniu kont rozrachunkowych w przypadku zakupów pokrywanych środkami pieniężnymi z kasy.
4. Uzupełnić plan kont o zmiany wprowadzone rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont, w szczególności uzupełnić zmianę funkcjonowania konta 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz 760 Pozostałe przychody operacyjne.

² Dz. U. z 2012 r. poz. 82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 12 marca 2013 r.

Kontroler
Justyna Lis
Specjalista kp.

Dyrektor
Delegatury NIK w Rzeszowie
Stanisław Sikora

.....
podpis

.....
Podpis